

[Finansministeren.]

Trods stærke bestræbelser for at holde igen viser det store flertal af statens udgifter dog altså stadig stigning, og jeg skal kort nævne nogle af de vigtigste områder, hvor dette er tilfældet.

Til u-landshjælpen er der i alt på udenrigsministeriets budgetforslag afsat godt 48 mill. kr., hvilket er godt 10 mill. kr. mere end i år. Hertil kommer hjælpeydelse til u-landene over landbrugsministeriets budget på 4½ mill. kr. og over kapitalbudgettet på 15 mill. kr.

Udgifterne til Grønland viser en stigning langt ud over det gennemsnitlige. Det gælder både driften og anlægsudgifterne, og vi må være forberedt på, at det over en år-række vil koste betydelige beløb at bringe udviklingen i Grønland ind i tilfredsstillende baner.

Udgifterne til sundhedsvæsenet ventes at vokse med henved 100 mill. kr. Alene tilskuddet til de kommunale og private sygehuse, som staten er bundet til ved lov, vil blive 60 mill. kr. større til næste år, medens de steg 80 mill. kr. i år. Der vil således alene til dette formål være en stigning på op mod 140 mill. kr. eller 35 pct. over to år. Hertil kommer større drifts- og anlægsudgifter ved de statslige hospitaler.

Der ventes en udgiftsstigning på over 150 mill. kr. til folke- og invalidepension, statsbudgettets største post, der nærmer sig 2 milliarder kr.

De øvrige sociale udgifter vil til næste år blive over 75 mill. kr. højere. Det er især behovene inden for særforsoget, der trænger sig på. Specielt må vi regne med en stærk stigning i statens udlån til særforsoqsinstitutionerne til finansiering af hårdt tiltrængte udvidelser og modernisering.

Der er en væsentlig forøgelse af statens trafikinvesteringer til næste år. Udgifterne til vejfundsarbejder er således budgetteret næsten 100 mill. kr. eller henved 40 pct. højere end i år. Der er endvidere en betydelig stigning til postvæsenets investeringer i telefon- og teleanlæg. Denne opgang finder sted samtidig med, at investeringen i bane- og havneanlæg m. v. ligger på et højt niveau.

Sidst, men ikke mindst må jeg nævne udgifterne ved vort undervisningsvæsen. Selv når man ser bort fra tilskuddene til

folkeskolen, er der en vækst i udgifterne på op mod 175 mill. kr. Dette beløb fordeler sig til nye real- og gymnasieskoler, til højere læreanstalter med udstyr og laboratorier, til kollegier og til lån og tilskud til erhvervsskolerne, der er i rivende udvikling.

Som man vil se, er det udgifter af høj prioritet, der præger væksten i statsbudgettet. Man vil næppe fra nogen side kunne rette indvendinger mod disse udgifter. Det er nu engang statens opgave at tage sig af den højere undervisning og uddannelse og sørge for udbygningen af det centrale trafiknet. Det er også en kendsgerning, at en tilfredsstillende løsning af disse opgaver er en nødvendig forudsætning for fortsat økonomisk fremgang og velstandsforøgelse.

Hertil kommer, at staten må løse vigtige fordelingspolitiske opgaver. Det er almindeligt accepteret, at staten må bære hovedparten af udgifterne ved folkepensionen. Der er enighed om, at vi skal have et godt og billigt sygehusevæsen; og hvem synes ikke, det er rimeligt, at staten træder til for at hjælpe invaliderne og de kronisk syge?

Der er stærke ønsker om yderligere statsudgifter til en række formål, som i og for sig fortjener at blive tilgodeset. Det er således nærliggende at tænke på en række kulturelle opgaver, som nu må søges løst. Da imidlertid statsudgifternes omfang spiller en væsentlig rolle i finanspolitikken, er det af hensyn til den aktuelle økonomiske situation påkrævet stadig at holde igen på en række områder. Denne finanspolitiske problematik skal jeg komme tilbage til om lidt.

Jeg vender mig herefter til budgetteringen af statens indtægter. Det er især de to store poster indkomstskatterne og forbrugsafgifterne, der har interesse. Der er ved både den direkte og den indirekte beskatning regnet med, at regeringen ikke stiller forslag om ændringer af finansiel betydnings i lovgivningen herom, således at væksten i statens indtægter alene beror på udviklingen i selve beskatningsgrundlaget.

Hovedparten af de på finanslovforslaget opførte indkomstskatter er dem, der i skatteåret 1964-65 udskrives på grundlag af skatteydernes indtægter i kalenderåret 1963. Der er regnet med, at den samlede indkomstsum, der personbeskattes i år, vil blive 7-8 pct. større end i fjor, og på dette